МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет ветеринарної медицини

Кафедра епізотології та паразитології

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Санітарна паразитологія

(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми

«Ветеринарна медицина»

за спеціальністю 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

на _другому магістерському_ рівні вищої освіти

Суми – 2024

Розробники: _____ **Негреба Ю.В.,** _____ **ст. викладач**
(підпис)(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Рисований В.І., _____ **к. вет. н., доцент**
(підпис)(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри епізоотології та паразитології	протокол від 05 червня 2024 р. № 11
	Завідувач кафедри _____ (підпис) Касяненко О.І. (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ (підпис) Фотіна Т.І. (ПІБ)

Декан факультету
де реалізується освітня програма _____ Нечипоренко О.Л.

Рецензія на робочу программу (додається) надана: _____ Назаренко С.М. (ПІБ)

_____ Ребенкові (ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____ (підпис) Надія Баранія (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 24.06. 2024 р.

© СНАУ, 2024рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

<table>
<tr><td>1.</td><td>Назва ОК</td><td colspan="4">ОК 26–Паразитологія та інвазійні хвороби тварин</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Факультет/кафедра</td><td colspan="4">Ветеринарної медицини/ епізоотології та паразитології</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Статус ОК</td><td colspan="4">Обов’язковий</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов’язкових ОК)</td><td colspan="4">212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Рівень НРК</td><td colspan="4">7 рівень</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Семестр та тривалість вивчення</td><td colspan="4">8 семестр.
15 тижнів</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>Кількість кредитів ЄКТС</td><td colspan="4">5 ЄКТС</td></tr>
<tr><td rowspan="3">8.</td><td rowspan="3">Загальний обсяг годин та їх розподіл

150</td><td colspan="3">Контактна робота(заняття)</td><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>Лекційні</td><td>Практичні</td><td>Лабораторні</td><td></td></tr>
<tr><td>6</td><td>-</td><td>8</td><td>136</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>Мова навчання</td><td colspan="4">українська</td></tr>
<tr><td>10.</td><td>Викладач/Координатор освітнього компонента</td><td colspan="4">ст. викладач Негреба Юлія Володимирівна
канд. вет. наук , доцент Рисований В.І.</td></tr>
<tr><td>10. 1</td><td>Контактна інформація</td><td colspan="4">Рисований В.І. -корп. 3, каб. 62, тел.:0963007430; viber 0974706536
rvisu@ukr.net;
Негреба Ю.В.- корп. 3, каб. 62, тел.:0989498577; viber 0662967712
Yla7578@ukr.net;</td></tr>
<tr><td>11.</td><td>Загальний опис освітнього компонента</td><td colspan="4">Основна увага в освітньому компоненті приділяється теоретичним основам і основній термінології біологічної науки паразитології та інвазійним хворобам тварин. Характеристиці трематод, цестод, нематод, комах та одноклітинних, їх будові, класифікації, клінічним ознакам хвороб, що вони викликають у тварин та птиці, патологоанатомічним змінам, дії паразитів на організм, профілактиці та заходам боротьби з ними. Прижиттєвій та посмертній діагностиці трематодозів, цестодозів та нематодозів арахноентомозів та протозойних захворювань.</td></tr>
<tr><td>12.</td><td>Мета освітнього компонента:</td><td colspan="4">Метою освітнього компонента є формування у студента здатності використовувати методи дослідження хворих на інвазійні хвороби тварин, ставити діагноз, готувати необхідні форми лікарських засобів, виписувати на них рецепти, проводити лікування та оволодіти навиками з організації лікувальних і профілактичних протипаразитарних заходів у господарствах різної форми власності.</td></tr>
</table>

13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на засвоєнні знань та вмінь у системі професійної підготовки освітнього ступеня «магістр». При вивченні дисципліни студенти мають можливість ознайомитися з фундаментом будь-яких паразитичних досліджень, оскільки саме вона дає уявлення про особливості організації, функціонування, різноманітності та ролі представників різних паразитичних груп тварин у природних екосистемах та житті людини. Освітній компонент тісно пов'язаний з такими фундаментальними науками як екологія, фізіологія, зоологія та анатомія тварин.
14.	Політика академічної доброчесності	Усі завдання, пов'язані з розрахунками, складанням планів та оформленням облікової документації, матимуть індивідуальні вихідні дані. За порушення академічної доброчесності здобувач і освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0 ,повторне виконання завдання. Академічне шахрайство (списування, обман, видавання кимось виконаної роботи за власну) – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання повторне виконання виконаної роботи з новими вхідними даними; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю.
15.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1877

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Визначати і застосовувати систему ветеринарно-санітарних заходів в умовах тваринницьких господарств.	Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС. Полікритеріальна оцінка поточної роботи здобувачів вищої освіти:опитування теоретичних питань, оцінка рівня знань, продемонстрованих на лабораторно-практичних заняттях; тест множинного вибору; самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань самостійної роботи здобувачів вищої освіти (результати тестування, підготовка презентацій, презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу). Враховується активність під час обговорення питань, що винесені на заняття; експрес-контроль під час аудиторних занять. Під час поточного і підсумкового контролю у процесі оцінювання ДРН враховуються підготовлені здобувачем та опубліковані наукові публікації у збірниках, які входять до фахових видань та/або

	матеріалів конференцій.
ДРН 2. Визначати і застосовувати ветеринарний супровід тваринництва в умовах приватних селянських господарств.	Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС. Полікритеріальна оцінка поточної роботи здобувачів вищої освіти:опитування теоретичних питань, оцінка рівня знань, продемонстрованих на лабораторно-практичних заняттях; тест множинного вибору; самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань самостійної роботи здобувачів вищої освіти (результати тестування, підготовка презентацій, презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу). Враховується активність під час обговорення питань, що винесені на заняття; експрес-контроль під час аудиторних занять. Під час поточного і підсумкового контролю у процесі оцінювання ДРН враховуються підготовлені здобувачем та опубліковані наукові публікації у збірниках, які входять до фахових видань та/або матеріалів конференцій.
ДРН 3. Виявляти ризики, розробляти та проводити заходи щодо діагностики, профілактики, лікування за заразних хвороб тварин.	Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС. Полікритеріальна оцінка поточної роботи здобувачів вищої освіти:опитування теоретичних питань, оцінка рівня знань, продемонстрованих на лабораторно-практичних заняттях; тест множинного вибору; самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань самостійної роботи здобувачів вищої освіти (результати тестування, підготовка презентацій, презентаційна доповідь самостійно опрацьованого матеріалу). Враховується активність під час обговорення питань, що винесені на заняття; експрес-контроль під час аудиторних занять. Під час поточного і підсумкового контролю у процесі оцінювання ДРН враховуються підготовлені здобувачем та опубліковані наукові публікації у збірниках, які входять до фахових видань та/або матеріалів конференцій.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література зі списку в п.6
	Аудиторна робота			СРС	
	Лк	ПЗ	Лаб.		
8 семестр					
Тема 1. Вчення про інвазійні хвороби та епізоотологія інвазійних хвороб. Визначення: інвазія та інвазійна хвороба, перебіг інвазійних хвороб, паразитоносійство. Номенклатура інвазійних хвороб. Поширення інвазійних хвороб та економічні збитки спричинювані ними, антропозоонози. Джерела і шляхи зараження тварин збудниками інвазійних хвороб. Міграція, локалізація і фіксація паразитів в організмі хазяїна. Епізоотичний процес при інвазійних хворобах. Хіміотерапія і хіміопрофілактика при інвазійних хворобах.	2	2	Особливості біологічного розвитку найпростіших, нематод, цестод, трематоди, акантоцефал, збудників арахноентомозів. Шляхи біологічного забруднення навколишнього середовища ооцистами, яйцями і личинками паразитів. Охорона праці при виконанні паразитологічних досліджень. Техніка безпеки при роботі з інвазійним матеріалом та тваринами ураженими збудниками інвазійних хвороб. Основні правила відбору, зберігання, маркування інвазійного	45	1,2,3,4,5 6,7,8,10 11,12

			матеріалу.		
Тема2. Ветеринарна гельмінтологія. Визначення, зміст і обсяг ветеринарної гельмінтології Особливості патогенезу і імунітету при гельмінтозах. Епізоотологічна класифікація гельмінтозів Діагностика гельмінтозів. Основні принципи заходів боротьби з гельмінтозами. Організація та біологія трематод, цестод та нематод. Будова та паразитичні властивості трематод цестод та нематод.	2	4	Епізоотологічне, епідеміологічне та клінічне обстеження тварин і людей на паразитози. Фактори, що впливають на забрудненість об'єктів довкілля ооцистами, яйцями та личинками зоопаразитів. Строки зберігання збудників інвазійних хвороб в довкіллі. Вивчення факторів що впливають на ефективність паразитологічних досліджень.	45	1,2,3,4,5 6,7,8,10, 11
Тема 3. Ветеринарна ентомологія та протозоологія. Біологічні особливості паразитиформних та акариформних кліщів, порожнинних, підшкірних та шлунково – кишкових оводів. Мелафагоз овець, діагностика, заходи боротьби та профілактики. . Ветеринарні технології профілактики	2	6	Іксодові, аргасові кліщі та дерманісусні кліщі Саркоптидози тварин (саркоптоз свиней, нотоедроз котів). Псороптидози тварин (псороптозовець, коней, кролів, ВРХ, хоріоптози, отодектоз) та кнемідокоптоз птиці. Гіподерматоз великої	46	1,2,3,4,5 ,6,7,10

малафагозів тварин та птиці. Біологічні особливості вошей, бліх та клопів. Визначення та зміст ветеринарної протозоології, коротка історична довідка. Епізоотологія протозойних хвороб, патогенез, імунітет та діагностика. Хвороби, які викликаються споровиками, їх морфологія, біологія та систематика.			рогатої худоби,естроз овець, рінеєстроз коней та гастрофільоз однокопитних. Кокцидіози та ізоспорози тварин. Загальна характеристика кокцидій, їх систематика, біологія і морфологія. Хвороби, що викликаються джгутиковими. Загальна характеристика джугутикових, їх систематика, біологія і морфологія. Хвороби, що викликаються війчастими та безядерними одноклітинними		
Всього за семестр	**6**	**8**		**136**	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	**Методи викладання** (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	**Кількість годин**	**Методи навчання** (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН 1	Обговорення теоретичних питань, що винесені на лекційне заняття та самостійно опрацьовані студентами; виконання вправ на практичних заняттях	10	Оформлення конспекту із самостійної роботи Виконання завдань самостійної роботи; розробка рефератів. Доповіді з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни	10
ДРН 2	Обговорення теоретичних питань, що винесені на лекційне заняття та самостійно опрацьовані студентами; виконання вправ на практичних заняттях	10	Оформлення конспекту із самостійної роботи Виконання завдань самостійної роботи; розробка рефератів. Доповіді з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни	12
ДРН 3	Обговорення теоретичних питань, що винесені на лекційне заняття та самостійно	12	Оформлення конспекту із самостійної роботи Виконання завдань самостійної роботи; розробка рефератів. Доповіді з презентацією за тематикою	12

	опрацьовані студентами; виконання вправ на практичних заняттях		самостійного вивчення дисципліни	

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1.Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2.Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тематичне опитування	*15балів / 15%*	Щотижня
2.	Виконання завдань в робочому зошиті на лабораторних заняттях	*20балів / 20%*	Згідно з розкладу
3.	Виконання самостійних завдань в робочому зошиті. Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни	*30балів / 30%*	Згідно графіку здачі модулів
4.	Тестування множинного вибору	*35балів / 35%*	Згідно з розкладу

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент[1]	**Незадовільно**	**Задовільно**	**Добре**	**Відмінно**[2]
	<8 балів	*8-12 балів*	*13-14 балів*	*15 балів*
Тематичне опитування	Студент може відтворити тільки окремі фрагменти з курсу.	Студент має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях.
	<12 балів	*12-15*	*15-18 балів*	*20 балів*
Виконання завдань в робочому зошиті на лабораторних заняттях	Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивчені дисципліни.	З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано:	Студент засвоїв основний матеріал, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення,що є визначальними в	Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та спів ставляти дані об'єктів діяльності фахівця на

[1]Зазначити компонент сумативного оцінювання

[2]Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

	Студент не допущений до здачі заліку.	є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи	курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає не значну кількість неточностей	основі набутих з даної дисципліни знань та умінь
	<15балів	*15-25*	*25-28 балів*	*30 балів*
Виконання самостійних завдань в робочому зошиті. Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни	Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні. Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час індивідуальних / контрольних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими	Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при Виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними.	При виконанні індивідуальних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання
	<10балів	*20-25 балів*	*25- 30балів*	*35 балів*
Тестування множинного вибору	Студент дає правильну відповідь на декілька питань (≤ 33% правильних відповідей).	Студент має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються і дає правильну відповідь на декілька питань	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, і дає правильну	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає

		(34–59% правильних відповідей).	відповідь на декілька питань (60–89 % правильних відповідей).	програмі дисципліни, правильно дає відповідь на питання тесту (90–100 % правильних відповідей).

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	**Елементи формативного оцінювання**	**Дата**
1	Письмове опитування після вивчення тем1-3	3 тиждень
2	Письмове опитування після вивчення тем 4-8	5тиждень
3	Письмовий зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними завданнями протягом занять	Протягом 1 тижня після виконання
4	Усний зворотній зв'язок від викладача після доповіді з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни	Протягом заняття

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1.Основні джерела

Методичне забезпечення

1. Касяненко О.І., Рисований В.І., Негреба Ю.В. «Біоекологічна зоопаразитологія» Методичні вказівки до проведення лабораторно – практичних та самостійних занять. Сумський НАУ. Суми 2022 - 24с.

2.Касяненко О.І., Рисований В.І., Негреба Ю.В.Лазоренко Л.М., Навчальний посібник для виконання лабораторно - практичних занять та самостійної роботи студентів з паразитології та інвазійних хвороб тварин . Сумський НАУ. Суми, 2020. – 140 с.

Рекомендована література

Базова

3. Секретарюк К.В. Основи екологічної зоопаразитології. Львів, 2007. – 358 с.

4. Нев'ядомська К..Загальна паразитологія. К.: «Наукова думка». – Київ, 2006. – 483 с.

5. Галат В.Ф., Березовський А.В., Прус М.П., Сорока Н.М. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник; за ред.. В.Ф. Галата К.: Вища освіта, 2003.– 464 с.

6. Галат В.Ф., Березовський А.В., Прус М.П., Сорока Н.М. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Практикум: Навч. посібник. К.: Вища освіта, 2004. – 238 с.

7. Дахно І.С., Галат В.Ф., Березовський А.В., Прус М.П., Сорока Н.М. Атлас гельмінтів тварин. К.: Ветінформ, – 2001. – 118 с.

8. Дахно І.С., Дахно Ю.І. Екологічна гельмінтологія: Навч. посібник. Суми: Козацький вал, 2010. – 220 с.

9. Приходько Ю.О., Пономар С.Л., Мазанний О.В., Нікіфорова О.В., Антіпов А.А., Гончаренко В.П. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин Практикум (для самостійної роботи). Біла Церква.: ТОВ „ Білоцерківдрук". 2011. 312с.

6.2.Додаткові джерела

10. Вербицький П.І., Достоєвський. П.І. Довідник лікаря ветеринарної медицини. Київ.: Урожай, 2004. 1280 с.

11. Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М. Прус М.П. Інвазійні хвороби свиней: Навчальний. Київ.: НАУ, 2006. 94 с.

12. Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М. Прус М.П. Інвазійні хвороби коней: Навчальний посібник. Київ.: НАУ, 2008. 154 с.

13. Boch J., Supperer R. Veterinarme dizinische Parasitologic. Berlin und Hamburg.: Verlag Paul Parey, 2002. 906 p

6.3. Програмне забезпечення

- Комп’ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт
- Microsoft Power Point – візуалізація даних Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних
- Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
- Система дистанційного навчання і контролю Moodle